Ett annat bo har ritats av direkt där det satt 5 m över marken under en taknock intill en stenvägg som vette åt väster. Den 5 juni såg jag boet för första gången. En getinghona, vars tillhörighet jag ej uppfattade, arbetade på boet. Boets diameter uppskattade jag till cirka 5 cm. Den 21 juli återsåg jag vad som kunde vara samma bo. En liten möjlighet finns att det första boet förstörts och ersatts av detta. Diametern var nämligen endast cirka 9 cm. Den 23 juli visar sig boet ha ökat ett par cm i diameter. Jag fångade en innevånare för att få en säkert artbestämning. Med hjälp av en spegel ritade jag av boets undersida i 15 dagar (Fig. 1). Möjligheter att komma nära boet var begränsade och dagsljusets föränderlighet ändrade detaljernas tydlighet från gång till gång. Bildsviten visar byggmetodik, bygghastighet och boväggarnas konstruktion. Bonas randighet markerar form och fiberriktning.

Konstruktionstekniska synpunkter

Fler och större fästpunkter bör resultera i hållbarare konstruktion men längre arbetstid för uppbyggnad och senare rivning inifrån för plats till expanderande cellkakor. Alltså bör det vara oekonomiskt att göra ett alltför stabilt bo. Ju större och följdaktligen tyngre ett bo är, desto högre belastning utsätts höljena för. Därför kan det vara anledningen till att höljet på boet på Fig. 2 D består av så många små sammanhållande enheter. Likaså ökar antalet enheter på höljena, varefter boet blir större. (Fig. 1).

Ett mot regn och vind dåligt skyddat bo utsättes för större påfrestningar än ett bättre skyddat sådant. Detta kan vara anledningen till att boet på Fig. 1 B, trots sitt lilla format, är sammansatt av förhållandevis många smärre sammanhållande enheter jämfört med boet på Fig. 2 C, som ändå är lite större men är lite bättre skyddat.

Recension

Anthon, H. & Coulianos, C.-C., 1982. *Myggor och flugor i färg*. 160 sid. varav 32 i färg med 263 delfigurer. – AWE-Gebers.

Boken inleds med korta kapitel om yttre byggnad, utvecklingsstadier, levnadssätt och storsystematik samt ett urval litteratur. På flera ställen, bl a fig. 1–2, har maxillarpalperna (underkäkspalperna) råkat betecknas som överkäkspalper, som ju inte förekommer hos insekterna. Beklagligtvis har de danska beteckningarna yttre och inre vingfjäll för vingfliken (rotfliken, alula) resp vingfjället (alarfjället, alar squama, övre calyptera) använts vilket kan vålla misstag när man går över till annan svensk bestämningslitteratur, där man använder ''-flik'' för alulan och ''-fjäll'' för vingfjället och thorakalfjället (bröstfjäll, thoracic squama, undre calyptera). I storsystematiken har använts indelning i tre underordningar och pannblåsflugorna delas i de tre gamla, fenetiskt grundade grupperingarna Acalypterata, Calypterata och Pupipara. Bildurvalet är rimligt representativt, endast ett fåtal (7) ligger utanför vår fauna. En del bilder är för små och grötiga, t ex 19 och 33, för att vara till någon större nytta. Trycket på det glatta papperet har inte gjort originalen rättvisa, reproduktionen är som regel distinktare i äldre upplagor av ''Vad jag finner i skogen'' och liknande arbeten med matt planschpapper. Det beskrivande avsnittet är korrekt och välavvägt och innehåller mycken värdefull information om familjer, släkten och arter, bl a om deras levnadssätt och betydelse. Man är tacksam att Coulianos vågat vara så restriktiv med nybildningen av svenska namn. Boken utgör en lättillgänglig och trevlig introduktion till tvåvingarna.

Hugo Andersson